

Jaauari toimetused

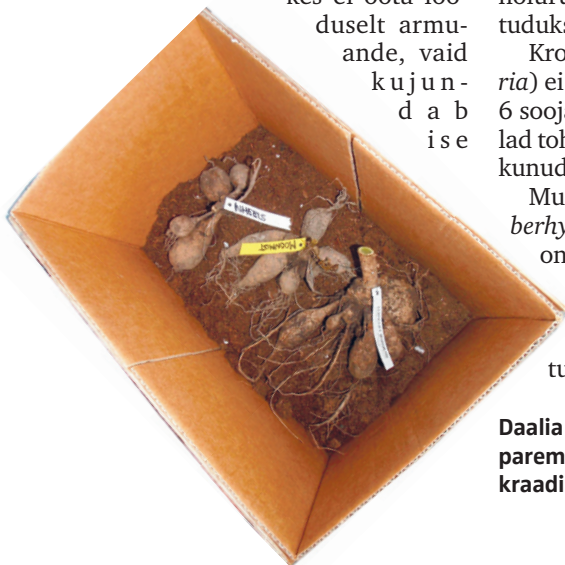
Taliharjapäev 14. jaanuaril poolitab talvekuud (detsember, jaanuar, märts). Rahvakalendris tähistab see talve keskpaika ja kevad hakkab aina lähemale tulema.

Hoidke silm peal sisse talvituma toodud püsililledel ja hakake tasapisi tegema külviplaane.

Ladinakeelne nimetus *januarius* on antud jaanuarikuule kahenäolise jumala Januse järgi, arvati, et ta mõjutab kõiki töid ja nende alustamist. Aga mida teha aias jaanuaris?

Nagu ikka, võtsin kätte Karel Čapeki "Aedniku aasta". Sellist aianäidust ei saa oma aia toimetamistest ju kõrvale jätta. Ja mida ma loen: jaanuaris on aedniku põhitegevuseks ilma eest hoolitsemine. Čapek on nagu tõeline maailmaparandaja, kes ei oota looduselt armuande, vaid

k u j u n -
d a b
i s e

seda ümber! Raamatus on mitmeid vajalikke õpetusi. Näiteks kui ajada selga kõige soojemad riided, siis läheb sulale. Loomulikult on sula aias parem kui paarkümmend pägalat külma.

Millal ikkagi algab aedniku aasta? Minu jaoks algab see sügisel, kui puudelt-pöösastelt on maha varisenud viimased lehed. Taime puhkama jäämisega algabki aias uus ring. Praeguseks on aiaasukad juba tükk aega puhunud.

Keldris talvitujad

Kindlasti tuleb praegu jälgida sügisel sisse toodud külmaõrnade püsililledel talvitumisrežiimi, et nad hoiuruumis ikka kenasti kevadeni tuduksid.

Kroonülane (*Anemone coronaria*) ei talu, kui temperatuur ületab 6 soojakraadi. Toasoojuses mugulad tohletuvad ja on kevadeks hukkunud.

Mugulbegooniat (*Begonia x tuberhybrida*) hoidke ruumis, kus on 8–10 kraadi.

India kann (*Canna indica*) lõigake sügisel tagasi 20 cm peale. Temperatuur talvitusruumis peab ole-

ma 12–15 kraadi, see ei tohi langetada alla 10°. Kanna on kapriisitar, kelle muguljalt paksenenud risoomid võivad talvisel säilitusel mädanema minna. Vaadake taimed aegajalt üle ja lõigake mädanevad taimeosad välja.

Kaeralill (*Crocsmia x crocsmiflora*) lõigake sügisel 10 cm peale tagasi ning pange turba või liiva sisse. Sobivaim talvitumistemperatuur on 4–6 kraadi.

Daalia (*Dahlia*) muguljuuri ja valkja hiidhüatsindi (*Galtonia candidans*) sibulaid hoidke kuivas turbas või liivas, sobivaim talvitumistemperatuur on 4° piires.

Gladiool (*Gladiolus x hortulanus*) lõigake sügisel tagasi 10 cm peale. Kõige paremini talvituvad tema sibulad 5° jaheduses.

Lõhnav gladiool (*Gladiolus callianthus*) on üks väheseid, kes vajab talve üleelamiseks peaaegu et toatemperatuuri – 15–17 soojakraadi. Tema kodumaal Lõuna-Aafrikas on talvel just selline temperatuur. Taimed lõigake sügisel tagasi 10 cm peale ja säilitage liiva-turba segus.

Krüsantheem ja hortensia

Meile tuuakse sisse palju potikrüsantheeme (*Chrysanthemum*), mille kasvatamisel on sageli kasutatud kasvupidurdajaid. Lillepoed ei anna kaasa sordinimesid ning

Daalia muguljuured säilivad kõige paremini, kui sooja on umbes neli kraadi.